

Beslutningsforslag nr. **B 109**

Folketinget 2016-17

Fremsat den 30. marts 2017 af Pernille Skipper (EL), Rune Lund (EL),
Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om udarbejdelse af en ny paragraf i straffeloven vedrørende digitale sexkrænkelser

Folketinget pålægger regeringen at bede Straffelovrådet om inden udgangen af 2017 at udforme en ny bestemmelse i straffeloven, der selvstændigt kriminaliserer digitale sexkrænkelser, og som fremadrettet kategoriserer dette som en seksualforbrydelse, og i forbindelse hermed vurdere de juridiske problemstillinger i forhold til kriminalisering af digitale sexkrænkelser.

Bemærkninger til forslaget

Digitale sexkrænkelser – også kaldet hævnporno – er et relativt nyt begreb i det danske sprog og retssystem. Betegnelsen dækker over deling af kompromitterende billeder af seksuel karakter, hvad enten der er tale om billeder af en ekskæreste eller en person, man ikke kender, uden den pågældendes samtykke.

Enhedslisten er meget bekymrede for udbredelsen af digitale sexkrænkelser og frygter, at det er en stigende tendens, som både rammer individer meget hårdt, og som på sigt retfærdiggør en nedgørende behandling af særlig unge kvinder og piger på baggrund af deres køn og seksualitet. Det er bekymrende, at man stadig kan møde både voksne og unge, der mener, at skylden skal placeres hos ofrene, eksempelvis fordi de har samtykket til at få taget billederne, som så senere bliver delt med andre af en ekskæreste eller lign.

Det kan være ligeså traumatiserende at opleve en digital krænkelser som et fysisk overgreb, og det risikerer at forfølge ofrene resten af livet. Det kan være særlig voldsomt for unge, og delingen af billederne sker ofte som et led i omfattende mobning eller nedgørelse – særlig af unge kvinder og piger. Flere børneorganisationer har også udtrykt bekymring, og bl.a. Red Barnet mener, at det har store konsekvenser for de unge.

Omfanget er uklart, men formentlig stigende

Alt tyder på, at antallet af digitale sexkrænkelser har en stigende tendens. Det understreges af antallet af anmeldelser. I 2014 blev 74 sager anmeldt, i 2015 101, mens der blot i de 4 første måneder af 2016 blev anmeldt 49 sager. Tallene dækker kun over de anmeldte sager. Det tyder desværre på, at der inden for digitale sexkrænkelser ligesom med så mange andre krænkende forbrydelser er et stort mørketal, og at mange ofre ikke anmelder krænkelserne. Desværre er registreringen også mangelfuld og inkonsekvent, idet digitale sexkrænkelser ikke har en selvstændig bestemmelse og heller ingen selvstændige såkaldte gerningskoder i politiets sagsstyringssystem, POLSAS.

Selvstændig bestemmelse

Efterspørgsel, deling og fotomanipulation af nøgenbilleder eller andet krænkende materiale befinder sig i dag i en gråzone i forhold til lovgivningen, idet digitale sexkrænkelser ikke har sin egen bestemmelse i straffeloven, men falder under forskellige bestemmelser. Det drejer sig for det første om § 264 om uberettiget videregivelse af meddelelser eller

billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Men digitale sexkrænkelser kan også falde under straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser eller offentlig forargelse eller under § 235 om børnepornografi, hvis der er tale om billeder af en mindreårig person.

Det kan være meget forvirrende og medvirke til uklarhed om retstilstanden. Både for gerningspersoner og for ofre er der stort behov for, at der er klarhed over, at deling af billeder af seksuel karakter uden samtykke fra personen er ulovligt – også selvom der oprindeligt har været samtykke til at få billederne taget, når der ikke er samtykke til delingen. En selvstændig bestemmelse vil gøre lovgivningen langt mere klar og forståelig, og dermed bliver det også nemmere at kommunikere konsekvenserne af deling af intime billeder uden samtykke.

Ved at digitale sexkrænkelser fremadrettet kategoriseres som seksualforbrydelser med en ny selvstændig bestemmelse, sikres en tydeliggørelse af, at deling af nøgenbilleder uden samtykke er en grov krænkelser af seksuel karakter på lige fod med andre seksualforbrydelser, og at det altså ikke udelukkende handler om privatlivets fred.

Samtidigt er vores viden om omfanget af krænkelserne begrænset. En selvstændig bestemmelse kan lette arbejdet med at opgøre omfanget af disse lovovertrædelser.

Desuden kan en klassificering som seksualforbrydelse skabe sikrere rammer for ofrene, fordi det indebærer, at de får ret til lukkede døre og navneforbud under retssagen.

Den konkrete udformning af bestemmelsen bør ske af juridiske eksperter, hvorfor det foreslås, at Straffelovrådet inddrages til at vurdere de juridiske aspekter og udarbejde den nye bestemmelse.

Behov for yderligere tiltag

Enhedslisten mener, at en selvstændig bestemmelse i straffeloven er et af flere skridt, der må tages for at forhindre, forebygge og retsforfølge digitale sexkrænkelser. Forbedret, obligatorisk og normkritisk seksualundervisning, rådgivning af ofrene og meget andet er også nødvendigt. Dette forslag er dog et oplagt første skridt, der kan skabe mere klarhed i loven og bedre beskyttelse af ofrene.

Skriftlig fremsættelse

Pernille Skipper (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en ny paragraf i straffeloven vedrørende digitale sexkrænkelser.

(Beslutningsforslag nr. B 109)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.